

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนรวก
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

คำนำ

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และบริหารจัดการความเสี่ยง โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในหน่วยงานรัฐ

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนรวก จึงตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงจึงได้นำแนวคิดการบริหารความเสี่ยงมาเป็นเครื่องมือ ดำเนินการเพื่อป้องกันความผิดพลาด ความเสียหาย และความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นกับภารกิจงานขององค์กรในอนาคต และช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนรวกจะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าได้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

การจัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนรวก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงาน ประกอบด้วย ๔ ประเด็น คือ การอนุมัติอนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ,การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ ,การจัดซื้อจัดจ้าง ,การบริหารงานบุคคล โดยการระบุเหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับของความเสี่ยง รวมถึงกำหนดมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลดอนรวก และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนรวก

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนรวก ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

๑. นโยบายการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานในทุกระดับชั้นที่ตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนและองค์กร โดยให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านต่างๆ ให้อยู่ในระดับที่เพียงพอและเหมาะสม

ให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กรที่เป็นไปตามมาตรฐานที่ดีตามแนวปฏิบัติสากล เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาและมีการปฏิบัติงานด้านการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในทิศทางเดียวกัน โดยนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ การวางแผนงาน และการดำเนินงาน ของผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลดอนรวก รวมถึงการมุ่งเน้นให้ บรรลุมิติวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ที่กำหนดไว้ เพื่อสร้างความเป็นเลิศในการปฏิบัติงาน และสร้างความเชื่อมั่นของผู้เกี่ยวข้อง

มีการกำหนดแนวทางป้องกันและบรรเทาความเสี่ยงจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาเพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหาย หรือความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการติดตามและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนรวก และสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารการบริหารความเสี่ยงอย่างทั่วถึง

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

นโยบายการบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management) ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนรวก จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ ดังนี้

(๑) เพื่อให้ฝ่ายบริหาร/ฝ่ายปฏิบัติการ เข้าใจหลักการ กระบวนการ/ขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนรวก

(๒) เพื่อให้ผู้บริหารมีเครื่องมือในการควบคุม กำกับการบริหารความเสี่ยงทั้งองค์กร

(๓) เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลดอนรวกมีการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆที่เกิดขึ้น

(๔) เพื่อบรรเทาความเสียหายให้อยู่ในสภาพที่ยอมรับได้ และลดระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้น

(๕) เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีแนวทาง กระบวนการและขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงทั้งองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๖) เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลดอนรวก ซึ่งจะนำไปสู่การลดโอกาสและผลกระทบความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลดอนรวกต่อไป

๓. นิยามความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงองค์กร

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาส/เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน หรือสิ่งที่ทำให้แผนงานหรือการดำเนินการอยู่ ณ ปัจจุบันไม่บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อองค์กรในที่สุดทั้งในแง่ของผลกระทบที่เป็นตัวเงิน หรือผลกระทบที่มีต่อภาพลักษณ์และชื่อเสียงองค์กร

การบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management) คือ กระบวนการที่ปฏิบัติโดยผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในองค์กร เพื่อช่วยในการกำหนดกลยุทธ์ และดำเนินงาน โดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงสามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและผลกระทบต่อองค์กร และสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ เพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผล ในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้

๔. ประโยชน์ที่ได้รับ

(๑) ผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลดอนรวก สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงาน อบต. ลูกจ้างและพนักงานจ้าง มีจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่น และสามารถบริหารงานราชการเป็นไปตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) และเป็นการสร้างความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังการทุจริต

(๒) สามารถพัฒนาระบบกลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจการปฏิบัติราชการของทั้งจากภายในและภายนอกองค์กรที่มีความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังการทุจริต

(๓) องค์การบริหารส่วนตำบลดอนรวก มีมาตรการที่กำหนดให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ ทำให้ประชาชนทราบขั้นตอน และระยะเวลาการทำงาน ลดข้อผิดพลาดของงาน ลดโอกาสในการกระทำการทุจริตของเจ้าหน้าที่ ทำให้การบริการประชาชนมีประสิทธิภาพและคุณภาพมากขึ้น และประชาชนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลดอนรวก

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริตที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงมี ๔ ด้าน ดังนี้

- (๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- (๒) ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- (๓) ความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง
- (๔) ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

๖. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

- ๖.๑ การระบุความเสี่ยง
- ๖.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
- ๖.๓ ระดับความเสี่ยง
- ๖.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
- ๖.๕ แผนบริหารความเสี่ยง
- ๖.๖ ระบบการบริหารความเสี่ยง แนวทางบริหารจัดการความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑ การระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

(๑.๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติอนุญาต (ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	การสำรวจพื้นที่ที่ขออนุญาตก่อสร้าง - มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง หรืออาจมีการรับสินบน		- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในบางครั้งอาจไม่มีเวลาในการลงพื้นที่สำรวจ ตรวจสอบในการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลง รื้อถอน และการควบคุมอาคาร
๒	การรับคำร้อง/ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน - มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง หรืออาจมีการรับสินบน		- เจ้าหน้าที่อาจเรียกรับเงินหรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ในการขออนุมัติ หรือขออนุญาตต่างๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด

(๑.๒) ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	การประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดิน - การกำหนดอัตราการประเมินภาษีที่ไม่เหมาะสม อาจทำให้เจ้าของทรัพย์สินมีความพยายามที่จะหลีกเลี่ยงการชำระภาษี โดยอาจให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน - กระบวนการประเมินภาษีที่ไม่โปร่งใส อาจทำให้เจ้าหน้าที่มีช่องทางในการทุจริตได้ง่ายขึ้น เช่น การป้อนข้อมูลทรัพย์สินที่ไม่ถูกต้องลงในระบบ		- การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม เช่นภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอย อาจทำให้เจ้าของทรัพย์สินมีความพยายามที่จะหลีกเลี่ยงการชำระภาษี - การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เช่น การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในกระบวนการประเมินภาษี อาจทำให้เจ้าหน้าที่มีช่องทางในการทุจริตได้ง่ายขึ้น

(๑.๓) ความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	การตรวจการจ้าง - มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง หรืออาจเรียนรับสินบนได้	- คณะกรรมการตรวจการจ้าง/คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ อาจขาดความรู้ ความเชี่ยวชาญในโครงการที่ตรวจรับ	- คณะกรรมการตรวจการจ้าง/คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ อาจเรียกรับสินบนเพื่อแลกกับผลการตรวจรับพัสดุ
๒	การกำหนดราคากลาง - มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง หรืออาจเรียนรับสินบนได้	- เจ้าหน้าที่ที่กำหนดราคากลางขาดความรอบคอบ รัดกุม ในการคำนวณราคากลาง	- เจ้าหน้าที่ที่กำหนดราคากลางอาจรับสินบนเพื่อเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือคู่สัญญา

(๑.๔) ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่อาจใช้อำนาจหน้าที่อย่างมิชอบเพื่อผลักดันให้พนักงานของตนหรือพวกพ้องของตนได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ดี		- การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมองค์กร เช่น การขาดการกำกับดูแลที่ดี การขาดการปลูกฝังค่านิยมด้านความซื่อสัตย์สุจริต
๒	กระบวนการสรรหาและคัดเลือกพนักงาน - กระบวนการสรรหาและคัดเลือกพนักงานที่ไม่โปร่งใส อาจทำให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง		- เจ้าหน้าที่อาจเรียกรับสินบนเพื่อแลกกับตำแหน่งหรือผลประโยชน์อื่นๆ เช่น จัดทำเอกสารหลักฐานการสมัคร หรือการล้อผลผลการสอบคัดเลือก

หมายเหตุ:

Know Factor คือ ความเสี่ยงที่เคยเกิด คาดว่าจะมีโอกาสเกิดซ้ำสูง หรือมีประวัติอยู่แล้ว

Unknown Factor คือ ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยง

(๒.๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติอนุญาต (ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

ลำดับที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สีเขียว	สีเหลือง	สีส้ม	สีแดง
๑	การสำรวจพื้นที่ที่ขออนุญาตก่อสร้าง - มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง หรืออาจมีการรับสินบน			✓	
๒	การรับคำร้อง/ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน - มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง หรืออาจมีการรับสินบน		✓		

(๒.๒) ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

ลำดับที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สีเขียว	สีเหลือง	สีส้ม	สีแดง
๑	การประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดิน - การกำหนดอัตราการประเมินภาษีที่ไม่เหมาะสม อาจทำให้เจ้าของทรัพย์สินมีความพยายามที่จะหลีกเลี่ยงการชำระภาษี โดยอาจให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน - กระบวนการประเมินภาษีที่ไม่โปร่งใส อาจทำให้เจ้าหน้าที่มีช่องทางในการทุจริตได้ง่ายขึ้น เช่น การป้อนข้อมูลทรัพย์สินที่ไม่ถูกต้องลงในระบบ		✓		

(๒.๓) ความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง

ลำดับที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สีเขียว	สีเหลือง	สีส้ม	สีแดง
๑	การตรวจการจ้าง - มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง หรืออาจเรียนรับสินบนได้		✓		
๒	การกำหนดราคากลาง - มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง หรืออาจเรียนรับสินบนได้		✓		

(๒.๔) ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

ลำดับที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สีเขียว	สีเหลือง	สีส้ม	สีแดง
๑	กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่อาจใช้อำนาจหน้าที่อย่างมิชอบเพื่อผลักดันให้พนักงานของตนหรือพวกพ้องของตน ได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ดี		✓		
๒	กระบวนการสรรหาและคัดเลือกพนักงาน - กระบวนการสรรหาและคัดเลือกพนักงานที่ไม่โปร่งใส อาจทำให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง		✓		

หมายเหตุ :

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กรมีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

๓. ระดับความเสี่ยง

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของการกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของการกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ให้บริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงินในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ให้บริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงินในระดับที่ไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/องค์ความรู้

(๓.๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติอนุญาต (ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

ลำดับ ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการระวัง	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (จำเป็น x รุนแรง)
๑	การสำรวจพื้นที่ที่ขออนุญาต ก่อสร้าง - มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมี โอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมี การเอื้อประโยชน์หรือให้ความ ช่วยเหลือพวกพ้อง หรืออาจมีการ รับสินบน	๒	๒	๔
๒	การรับคำร้อง/ตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน - มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการ ใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมี โอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมี การเอื้อประโยชน์หรือให้ความ ช่วยเหลือพวกพ้อง หรืออาจมีการ รับสินบน	๒	๓	๖

(๓.๒) ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

ลำดับ ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการระวัง	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (จำเป็น x รุนแรง)
๑	การประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดิน - การกำหนดอัตราการประเมิน ภาษีที่ไม่เหมาะสม อาจทำให้ เจ้าของทรัพย์สินมีความพยายามที่ จะหลีกเลี่ยงการชำระภาษี โดย อาจให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน - กระบวนการประเมินภาษีที่ไม่ โปร่งใส อาจทำให้เจ้าหน้าที่มี ช่องทางในการทุจริตได้ง่ายขึ้น เช่น การป้อนข้อมูลทรัพย์สินที่ไม่ ถูกต้องลงในระบบ	๒	๓	๖

(๓.๓) ความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง

ลำดับ ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการระวัง	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (จำเป็น x รุนแรง)
๑	การตรวจการจ้าง - มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมี โอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมี การเอื้อประโยชน์หรือให้ความ ช่วยเหลือพวกพ้อง หรืออาจเรียน รับสินบนได้	๒	๓	๖
๒	การกำหนดราคากลาง - มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการ ใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมี โอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมี การเอื้อประโยชน์หรือให้ความ ช่วยเหลือพวกพ้อง หรืออาจเรียน รับสินบนได้	๒	๓	๖

(๓.๔) ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

ลำดับ ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการระวัง	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (จำเป็น x รุนแรง)
๑	กระบวนการประเมินผลการ ปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่อาจใช้อำนาจ หน้าที่อย่างมิชอบเพื่อผลักดันให้ พนักงานของตนหรือพวกพ้องของ ตน ได้รับการประเมินผลการ ปฏิบัติงานที่ดี	๒	๒	๔
๒	กระบวนการสรรหาและคัดเลือก พนักงาน - กระบวนการสรรหาและ คัดเลือกพนักงานที่ไม่โปร่งใส อาจ ทำให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ ในทางมิชอบเพื่อเอื้อประโยชน์ ให้กับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด บุคคลหนึ่ง	๒	๓	๖

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนรวก ได้นำค่าความเสี่ยงรวม (ความจำเป็น x ความรุนแรง) จากระดับความเสี่ยงมาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ การสอดส่องและการเฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ

ระดับดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยงไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน
องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน

ระดับพอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งที่ยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้

ระดับอ่อน : จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อยควรการจัดการเพิ่ม มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้

การประเมินการควบคุมความเสี่ยง : ปานกลาง(๓) ค่อนข้างต่ำ(๒) ปานกลาง(๓)

(๔.๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติอนุญาต (ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

ลำดับ ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปาน กลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑	การสำรวจพื้นที่ที่ขออนุญาตก่อสร้าง - มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้ อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อ ประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวก พ้อง หรืออาจมีการรับสินบน	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ(๔) ๔	ปานกลาง(๕)	ค่อนข้างสูง(๔)
๒	การรับคำร้อง/ตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน - มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้ อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อ ประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวก พ้อง หรืออาจมีการรับสินบน	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ(๔)	ปานกลาง(๕)	ค่อนข้างสูง(๔) ๖

(๔.๒) วามเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

ลำดับ ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑	การประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดิน - การกำหนดอัตราการประเมินภาษีที่ไม่เหมาะสม อาจทำให้เจ้าของทรัพย์สินมีความพยายามที่จะหลีกเลี่ยงการชำระภาษี โดยอาจให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน - กระบวนการประเมินภาษีที่ไม่โปร่งใส อาจทำให้เจ้าหน้าที่มีช่องทางการทุจริตได้ง่ายขึ้น เช่น การบ่อนข้อมูลทรัพย์สินที่ไม่ถูกต้องลงในระบบ	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ(๔)	ปานกลาง(๕)	ค่อนข้างสูง(๔)
					๖

(๔.๓) ความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง

ลำดับ ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑	การตรวจการจ้าง - มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง หรืออาจเรียกรับสินบนได้	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ(๔)	ปานกลาง(๕)	ค่อนข้างสูง(๔)
					๖
๒	การกำหนดราคากลาง - มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง หรืออาจเรียกรับสินบนได้	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ(๔)	ปานกลาง(๕)	ค่อนข้างสูง(๔)
					๖

(๔.๔) ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

ลำดับ ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปาน กลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑	กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่อาจใช้อำนาจหน้าที่อย่างมิ ชอบเพื่อผลักดันให้พนักงานของตน หรือพวกพ้องของตน ได้รับการ ประเมินผลการปฏิบัติงานที่ดี	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ(๔) ๔	ปานกลาง(๕)	ค่อนข้างสูง(๕)
๒	กระบวนการสรรหาและคัดเลือก พนักงาน - กระบวนการสรรหาและคัดเลือก พนักงานที่ไม่โปร่งใส อาจทำให้ เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบุคคลหรือกลุ่ม บุคคลใดบุคคลหนึ่ง	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ(๔)	ปานกลาง(๕)	ค่อนข้างสูง(๔) ๖

๕. แผนบริหารความเสี่ยง

กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยง พบว่า ค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริต
อยู่ในระดับ ๔ - ๖ หรืออยู่ในระดับความเสี่ยงค่อนข้างต่ำ – ค่อนข้างสูง คุณภาพการจัดการอยู่ในระดับ พอใช้
จึงควรทำกิจกรรมบริหารความเสี่ยง เพื่อติดตามเฝ้าระวัง โดยการแยกสถานการณ์เฝ้าระวังความเสี่ยงการ
ทุจริต ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง

การเฝ้าระวังความเสี่ยง :

(๕.๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติอนุญาต (ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก
ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

ลำดับ ที่	ประเด็นความเสี่ยง	สถานะความเสี่ยง		
		ระดับ ดี	ระดับ พอใจ	ระดับ อ่อน
๑	การสำรวจพื้นที่ที่ขออนุญาตก่อสร้าง (ค่าความเสี่ยงรวม = ๔)		✓	
๒	การรับคำร้อง/ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน (ค่าความเสี่ยงรวม = ๖)		✓	

(๕.๒) วามเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

ลำดับ ที่	ประเด็นความเสี่ยง	สถานะความเสี่ยง		
		ระดับ ดี	ระดับ พอใจ	ระดับ อ่อน
๑	การประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ค่าความเสี่ยงรวม = ๖)		✓	

(๕.๓) ความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง

ลำดับ ที่	ประเด็นความเสี่ยง	สถานะความเสี่ยง		
		ระดับ ดี	ระดับ พอใจ	ระดับ อ่อน
๑	การตรวจการจ้าง (ค่าความเสี่ยงรวม = ๖)		✓	
๒	การกำหนดราคากลาง (ค่าความเสี่ยงรวม = ๖)		✓	

(๕.๔) ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

ลำดับ ที่	ประเด็นความเสี่ยง	สถานะความเสี่ยง		
		ระดับ ดี	ระดับ พอใจ	ระดับ อ่อน
๑	กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน (ค่าความเสี่ยงรวม = ๖)		✓	
๒	กระบวนการสรรหาและคัดเลือกพนักงาน (ค่าความเสี่ยงรวม = ๖)		✓	

หมายเหตุ :

ระดับการสถานการณ์เฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการตามแผนมีประสิทธิภาพดี ไม่เกิดความเสี่ยง แต่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

พอใจ : สามารถจัดการตามแผนได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ ยังพบความเสี่ยงอยู่บ้าง และต้องเฝ้าระวังติดตามอย่างต่อเนื่อง

อ่อน : ไม่สามารถจัดการให้เป็นไปตามแผนได้ พบความเสี่ยงต่อเนื่อง ยังต้องเฝ้าระวังอย่างเข้มงวด

๖.ระบบการบริหารความเสี่ยง แนวทางบริหารจัดการความเสี่ยง

(๖.๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติอนุญาต (ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

ลำดับ ที่	ระบุความเสี่ยง ด้านการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต	ค่าประเมิน ความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความ เสี่ยง
๑	การสำรวจพื้นที่ที่ขออนุญาตก่อสร้าง	๔	- มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ ตรวจสอบทุกครั้งทั้งก่อนและหลังการขอ อนุญาต
๒	การรับคำร้อง/ตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน	๖	- แต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อรับคำร้องและ ตรวจเอกสารอย่างน้อย ๒ คน เพื่อลด โอกาสที่เจ้าหน้าที่คนใดคนหนึ่งจะทำการ ทุจริต - ประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์/เอกสารที่ใช้ ประกอบในการยื่นคำร้องให้ประชาชน ผู้รับบริการทราบ

(๖.๒) ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

ลำดับ ที่	ระบุความเสี่ยง ด้านการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต	ค่าประเมิน ความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความ เสี่ยง
๑	การประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดิน	๖	- ประชาสัมพันธ์เปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการประเมินภาษี ให้ประชาชน ทราบ เช่น อัตราค่าประเมินภาษี วิธีการ ประเมินภาษี ข้อมูลทรัพย์สิน เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้อง ของการประเมินภาษี - กำหนดขั้นตอนและวิธีการประเมินภาษี ให้ชัดเจน โดยระบุรายละเอียดเกี่ยวกับ วิธีการประเมินภาษี หลักเกณฑ์ในการ ประเมิน

(๖.๓) ความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง

ลำดับ ที่	ระบุความเสี่ยง ด้านการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต	ค่าประเมิน ความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความ เสี่ยง
๑	การตรวจการจ้าง	๖	- ตรวจรับพัสดุให้ถูกต้องครบถ้วนตาม เอกสารหลักฐานต่างๆ - จัดให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน เข้าร่วม โครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับการตรวจรับ พัสดุ

(๖.๓) ความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง(ต่อ)

ลำดับ ที่	ระบุความเสี่ยง ด้านการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต	ค่าประเมิน ความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความ เสี่ยง
๒	การกำหนดราคากลาง	๖	- จัดให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน เข้าร่วม โครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับการกำหนด ราคากลาง

(๖.๔) ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

ลำดับ ที่	ระบุความเสี่ยง ด้านการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต	ค่าประเมิน ความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความ เสี่ยง
๑	กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน	๔	- ควรกำกับดูแลและติดตามประเมินผล ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่าง สม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถตรวจสอบและ ปรับปรุงระบบการประเมินผลการ ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น - ควรกำหนดแนวปฏิบัติในการ ประเมินผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและ โปร่งใส
๒	กระบวนการสรรหาและคัดเลือก พนักงาน	๖	- เจ้าหน้าที่ในการบริหารงานบุคคลควร ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันการ ทุจริต เช่น ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต - การเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบจาก บุคคลภายนอก